

ביאורים – בעמוד הבא

סוכה מה: (9 שורות מלמטה) עד מו: (4 שורות מלמטה)

מתי מברכים – על מצווה דרבנן

על נר חנוכה

רב: כל יום (מברכים על מצוות דרבנן)

על לולב

שמואל, ר"י (לפי רבה) ורב: כל יום.
 ר"י (לפי רב"ח), ריב"ל ור' יצחק: רק ביום הראשון. (בשאר הימים מצות לולב היא רק מדרבנן)

בסיס הדיון: השאלה האם מברכים על מצוות דרבנן (לכן לפי אחת הגירסאות, הגמרא לומדת את שיטת רב בלולב משיטתו בנר חנוכה)

המקור לכך שמברכים על מצוה מדרבנן "אשר קידשנו במצוותיו"
 סתמא דגמרא: 'לא תסור'.
 רנב"י: 'שאל אביך ויגדך'.

ובמקדש שבו כל החג
 החיוב מהתורה -
 בירכו כל יום (ולכן
 התייחסה הברייתא)

מתי מברכים – על מצוה מתמשכת

על תפילין

רבי: כל פעם שמניחן.
 חכמים: רק פעם אחת (בשחרית).

על סוכה

ר' יוחנן:
 ר"י (לפי רב"ח), ריב"ל ור' יצחק: רק ביום הראשון. (המצוה היא ברצף (ללא הפסקה בלילות))
 כל יום. (תוס' כל פעם כשנכנס)

בסיס הדיון: האם כל פעם שמקיימים מצווה – זה נחשב מצוה חדשה, או שרק אם היה זמן שבו לא היה חיוב על המצוה – זה נחשב מצוה חדשה (לכן המח' לגבי תפילין מקבילה למח' לגבי סוכה)

אביי וסתמא דגמרא: פסק כרבי.
 רבא: פסק כחכמים, (אך נהג כרבי)
 (תלמידי ר"א בירכו (תוס': לשמור
 חוקיו) כל פעם שמשמשו בתפילין.)

מה מברכים – על המצוות הבאות

על נר חנוכה:

המדליק - 'להדליק' ו'שעשה ניסים', (וביום הראשון מוסיף 'שהחיינו')
 הרואה - 'שעשה ניסים', (וביום הראשון מוסיף 'שהחיינו')

על סוכה:

כשעושה: 'שהחיינו'.
 כשנכנס לישב: 'לישב בסוכה'.

על כמה מצוות:

ת"ק: מברך 'אשר קדשנו במצותיו וצונו על המצות'.
 ר' יהודה: מברך על כל מצוה ומצוה בפני עצמה.

מתי יברך 'שהחיינו' מי שסוכתו עשויה?
 אם יכול לחדש בעשייתה משהו: כשמחדש.
 אם לא יכול לחדש בעשייתה: כשנכנס לישב.

רב כהנא בירך 'שהחיינו' ו'לישב בסוכה' בזמן הקידוש.

- הלכה כר"י.
- הנימוק של ר"י: "מרוק ה' וס' וס' - בכל יום ויום ובכל דבר ודבר. תן לו מעין ברכתיו."

ביאורים

מיגו דאיתקצאי לבין השמשות איתקצאי לכולא יומא: חפץ שלא ניתן להשתמש בו בשבת מוגדר כמוקצה ואסור בטלטול. הרגע הקובע לעניין זה הוא בין השמשות של ערב השבת/חג. חפץ שלא ניתן להשתמש בו בבין השמשות מוגדר כמוקצה ואסור בשימוש כל השבת/חג

ממשנתנו שאמרה שביום השביעי אוכלין את אתרוגי הקטנים לא ניתן להביא ראייה לאף שיטה. [יתכן שהוא הדין באתרוגי גדולים, ויתכן שמדובר דוקא באתרוגי קטנים שלא הוקצו למצוה]

ממתי אתרוג מותר באכילה?

ר"ל ורב: מיום שביעי בבוקר (לאחר שיצא בו) - האתרוג הוקצה רק למצותו.

ר"י, ר"ז ור"א: מתחילת יום שמיני. - האתרוג הוקצה לכל ימי סוכות

לוי: ממוצאי יום שמיני. - (תוס': אוסרים אתרוג משום סוכה)

שמיני - ספק שביעי (בחור"ל)?

אביי (וכך פסקה הגמרא): אסור.

מרימר: מותר

ממתי סוכה מותרת בשימוש

ר"י: מצאת שמיני, (כיוון שראויה לבין-השמשות של סוף שביעי היא נהיית מוקצה לכל שמיני)

ר' זירא:

- ביו"ט ראשון אין להקנות לילד את 4 המינין לפני שתצא בו. (כי אין לילד יכולת משפטית להקנות זאת בחזרה!)
- אין להבטיח דבר מה לילד ולבסוף לא לקיים. (כיוון שמרגילו לדבר שקר)